

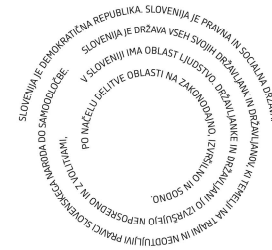

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 03, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 110-04/20-01/

Datum: 19. 3. 2020

Na podlagi 42., 143. in 144. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide pripravlil

POROČILO

k Predlogu zakona o interventnem ukrepu delnega povračila nadomestila plače, nujni postopek, EPA 1070-VIII.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 37. nujni seji 18. 3. 2020 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o interventnem ukrepu delnega povračila nadomestila plače, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom za obravnavo po nujnem postopku.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 61. seji 16. 3. 2020 sklenil, da se Predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Odboru je bilo posredovano naslednje gradivo, ki je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora:

- Predlog zakona
- Mnenje Zakonodajno-pravne službe
- Pripombe in predlogi amandmajev Obrtno-podjetniške zbornice, Odvetniške zbornice, Gospodarske zbornice Slovenije
- pripombe Notariata
- skupne pripombe v imenu vseh sindikalnih central, zvez, konfederacij, članic Ekonomsko-socialnega sveta
- ter skupne pripombe Olimpijskega komiteja, Rdečega križa, Zveze prijateljev mladine Slovenije, Centra nevladnih organizacij, Planinske zveze Slovenije in Nacionalnega foruma humanitarnih organizacij.

Pri delu Odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja z ministrom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janezom Ciglerjem Kraljem in državno sekretarko Matejo Ribič ter državnim sekretarjem na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Simonom Zajcem in predstavnica Zakonodajno-pravne službe Lenča Arko Fabjan.

V poslovniskem roku so **amandmaje vložili** :

- SDS - Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke; SMC - Poslanska skupina Stranke modernega centra; NSi - Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati; DeSUS - Poslanska skupina Demokratične stranke

upokoјencev Slovenije k: **2., 4., 5., 6., 7., 8., 14. členu, k naslovu poglavja in za novi a 15. člen.**

Predlagani so bili tudi predlogi za amandmaje Odbora, in sicer:

- SDS - Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke; SMC - Poslanska skupina Stranke modernega centra; NSi - Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati; DeSUS - Poslanska skupina Demokratične stranke upokoјencev Slovenije: **za novi naslov poglavja, k 1. členu, za novo poglavje, k 11. členu, za novi 11. a, 11. b. in 11. c člen in k naslovu zakona;**
- Poslanska skupina Levica k: **2. členu, za novi 2. a člen, za novi 6. a člen, k 9. in 14. členu.**

* * *

Predstavnik predlagatelja Janez Cigler Kralj je povedal, da je Vlada z namenom ohranitve delovnih mest zaradi razmer na trgu, ki so in bodo nastale kot posledica izbruha koronavirusa, sprejela obravnavani interventni predlog zakona. Ključni cilj je v delovnih razmerjih zadržati čim več ljudi, ohraniti njihove pravice in s tem zmanjšati pritisk na odprto brezposelnost. Na drugi strani pa olajšati položaj delodajalcem, saj se posledice virusa že odražajo v slovenskem gospodarstvu.

Država bo na podlagi interventnega zakona delodajalcem priskočila na pomoč v dveh primerih:

- ko delodajalec zaradi slabega poslovnega položaja ne bo mogel zagotavljati dela hkrati najmanj 30 % zaposlenim delavcem in jih bo zato napotil na začasno čakanje na delo. V tem času bodo delavci upravičeni do nadomestila plače v višini 80 % osnove za nadomestilo plače. Breme delnega povračila nadomestila plače za začasno čakanje na delo v višini 60 odstotkov nosijo delodajalci, preostalih 40 odstotkov pa država.
- ko delavec zaradi karantene, odrejene z odločbo ministra za zdravje, ne bo mogel opravljati dela. Tudi v tem primeru bo upravičen do nadomestila v višini 80 % osnove za nadomestilo plače. Breme nadomestila za čas odrejene karantene v celoti nosi Republika Slovenija.

Odboru je bilo posredovano **Mnenje Zakonodajno-pravne službe (ZPS)**, ki je Predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika in dala pripombe k **1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 12. in 14. členu**. Predstavnica ZPS je na kratko predstavila Mnenje in povedala, da vloženi amandmaji ne odpravljajo nekaterih pomislekov iz njihovega mnenja. Ostajajo odprta nekatera vprašanja, med drugim, kaj se šteje kot nadomestilo plače, karantena v času vložitve Predloga zakona še ni bila odrejena, nekatere rešitve pa imajo različno stopnjo določnosti opredelitev, kar vpliva na njihovo jasnost in nedvoumnost.

Odboru so bile posredovane tudi številne pripombe in predlogi strokovne in zainteresirane javnosti, med njimi tudi konkretni predlogi za amandmaje Odbora. Nekateri predlogi so bili povzeti v predlogih za amandmaje Odbora koalicijskih poslanskih skupin, prav tako pa tudi v predlogih za amandmaje Odbora Poslanske skupine Levica.

V razpravi so članice in člani Odbora podprli ukrepe Vlade, saj se zavedajo, da moramo ukrepati takoj. Hitri in usklajeni ukrepi so nujni, zato je tudi opozicija poudarila, da bo podprla predlagane zakonske predloge. Posledice koronavirusa se močno odražajo tudi v gospodarski aktivnosti v Sloveniji, zlasti v panogah turizma, gostinstva, trgovine in v predelovalnih dejavnostih, v katerih se bo hkrati zmanjšala potreba po

delavcih, zato je treba sprejeti nadaljnje ukrepe, s katerimi se bo olajšal položaj gospodarstva in obenem zaščitil položaj zaposlenih. Poudarjeno je bilo, da je treba zaščititi delavce, ne samo kapitala, še posebej pa je bila izpostavljena skrb za samozaposlene in reševanje problematike študentov in študentskih domov. Državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo je poudaril, da je to eden izmed treh interventnih zakonov, saj je treba takoj poskrbeti, da delovna mesta ne bodo utrpela prevelike škode, do določenih posledic pa bo vseeno prišlo. Pripravljajo se tudi drugi ukrepi in rešitve, s katerimi bi podjetjem kompenzirali izpad prihodkov ter ukrepi za zagon gospodarstva po zdravstveni krizi. Glede na veliko predlogov različnih deležnikov, ki jih je treba še proučiti in morebiti vključiti v Predlog zakona, je Odbor je s sprejemom amandmajev pustil nekatere odprte člene, ki jih bodo po potrebi do izredne seje Državnega zbora še dopolnili. Predloge so namreč posredovali različni zavodi in organizacije, ki so v zelo različnih položajih, kar se tiče financiranja, delovanja na trgu ipd., zato je treba preveriti, kaj sploh spada v vsebino predlaganega zakona in v pristojnost Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

* * *

Odbor je po končani razpravi:

- **sprejel amandmaje** SDS - Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke; SMC - Poslanska skupina Stranke modernega centra; NSi - Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati; DeSUS - Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije k: **2., 4., 5., 6., 7., 8., 14. členu, k naslovu poglavja in za novi a 15. člen;**

Odbor **ni sprejel predlogov** za amandmaje Odbora Poslanske skupine Levica, sprejel pa je predloge za amandmaje Odbora poslanskih skupin koalicije.

* * *

Na podlagi 131. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor sprejel svoje amandmaje, in sicer:

K naslovu zakona:

Spremeni se naslov zakona, ki se glasi:

»Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov«

Obrazložitev:

Spremeni se naslov zakona tako, da ustreza vsebini zakona.

K 1. členu

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) S tem zakonom se za upravičence iz 11. a člena tega zakona ureja tudi odlog plačila prispevkov za socialno varnost (v nadaljnjem besedilu: prispevki) kot ukrep za zmanjševanje negativnih posledic zaradi pojava virusa.«

Obrazložitev:

Predlagani interventni zakon ureja tudi odlog plačila prispevkov za socialno varnost, kot jih določa Zakon o prispevkih za socialno varnost (prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za obvezno starševsko varstvo, za obvezno zdravstveno zavarovanje in prispevek za zaposlovanje), za samozaposlene, ki nimajo drugih

zaposlenih in je ta samozaposlitev njihova edina podlaga za vključitev v obvezno socialno zavarovanje. Ti subjekti predstavljajo posebej ranljivo skupino, saj je pogosto njihov osebni obstoj oziroma obstoj njihove družine odvisen od prihodkov od njihove dejavnosti, ki je zaradi pojava koronavirusa usahnila ali začasno popolnoma prenehala.

Na problematiko in nujnost ukrepov so opozorili tudi OZS, Skupnosti slovenskih podjetnic, idr., prejeli pa smo tudi številne prošnje prizadetih s.p.-jev za pomoč.

Za nov naslov poglavja

Za 1. členom se doda nov naslov poglavja, ki se glasi:

» I. UKREP DELNEGA POVRAČILA NADOMESTILA PLAČE«

Obrazložitev:

Na novo se poimenuje obstoječe poglavje do 11. člena.

K 11. členu

Naslov člena se spremeni tako, da se glasi: »zagotavljanje sredstev iz proračuna Republike Slovenije«

Obrazložitev:

Z amandmajem se spremeni naslov člena.

Za novo poglavje

Za 11. členom se doda novo poglavje, ki se glasi:

»II. ODLOG PLAČILA PRISPEVKOV«

Obrazložitev:

Amandma je potreben zaradi vsebine dodanih novih členov.

Za novi 11. a, 11. b in 11. c člen

Za 11. členom se dodajo novi 11. a, 11. b in 11. c člen, ki se glasijo:

»11.a člen
(upravičenec)

(1) Do odloga plačila prispevkov je upravičena samozaposlena oseba, ki na dan uveljavitve tega zakona opravlja katerokoli pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost, ne glede na pravno organizacijsko obliko izvajanja dejavnosti, če je v obvezno zavarovanje vključena na podlagi opravljanja te dejavnosti in ne izpolnjuje pogojev za obvezno vključitev v obvezno zavarovanje tudi na kakšni drugi zavarovalni podlagi ter nima drugih zaposlenih (v nadaljevanju: upravičenec).

(2) Do odloga plačila prispevkov iz prejšnjega odstavka ni upravičen upravičenec:

- ki do datuma uveljavitve tega zakona ni izpolnil zahteve področne zakonodaje za opravljanje dejavnosti,

- ki ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan 31. 3. 2020 znaša 50 eurov ali več in
- ki je na dan uveljavitve tega zakona pričel s postopkom prenehanja opravljanja dejavnosti.

11.b člen
(odlog plačila prispevkov)

(1) Upravičencu se neposredno na podlagi tega zakona odloži plačilo prispevkov, ki zapadejo v plačilo meseca aprila, maja in junija 2020.

(2) Nепорavnane prispevke iz prejšnjega odstavka mora upravičenec poravnati najkasneje do 31.3.2022. Plačilo je možno v enkratnem znesku ali obročno, pri čemer v primeru plačila vseh prispevkov do 31.3.2022, na zneske odloženih prispevkov ne tečejo zamudne obresti.

11.c člen
(zagotavljanje sredstev Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije)

Republika Slovenija v skladu s 163. členom ZPIZ-2 zagotavlja likvidna sredstva za izplačilo pokojnin in drugih obveznosti ter za kritje morebitnega primanjkljaja med prihodki in odhodki v posameznem koledarskem letu iz državnega proračuna«

Obrazložitev:

K 11. a členu

Do odloga plačila prispevkov je upravičena samozaposlena oseba, ki na dan uveljavitve tega zakona opravlja katero koli samostojno dejavnost, v kolikor je samozaposlitev njena edina podlaga za vključitev v obvezna socialna zavarovanja in nima drugih zaposlenih. Do odloga plačila prispevkov so upravičeni vsi samozaposleni, ne glede na pravno organizacijsko obliko opravljanja dejavnosti, kot so npr.:

- samostojni podjetniki posamezniki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe,
- osebe, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško ali katero drugo kulturno dejavnost,
- osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost s področja zdravstva, socialne varnosti, znanosti ali zasebno veterinarsko dejavnost,
- osebe, ki opravljajo odvetniško ali notarsko dejavnost,
- osebe, ki opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo;

Odloga plačila prispevkov ne more uveljavljati upravičenec:

- ki do datuma uveljavitve zakona ni izpolnil zahtev področne zakonodaje za opravljanje samostojne dejavnosti, kot npr.:
  - samostojni podjetniki posamezniki – vpis v poslovni register,
  - kulturniki - vpis v razvid samozaposlenih v kulturi,
  - novinarji - vpis v razvid samostojnih novinarjev,
  - odvetniki - vpis v imenik odvetnikov,
  - zasebni raziskovalci - vpis v register zasebnih raziskovalcev,
  - poklicni športnik - vpis v razvid zasebnih športnih delavcev ali poklicnih športnikov,
  - zasebni zdravniki in zobozdravniki - z registracijo v register pri Zdravniški zbornici Slovenije (od leta 2000) do 17. 12. 2017 ali register Ministrstva za zdravje (okvirno v obdobju od 1991 do 2000 in po 17. 12. 2017),
  - verski uslužbenci cerkve ali druge verske skupnosti, ki so pripadniki registrirane cerkve ali druge verske skupnosti, ki se v svoji verski skupnosti izključno in v celoti posvečajo versko-obredni, versko-dobrodelni, versko-izobraževalni in versko-

organizacijski dejavnosti v skladu z ureditvijo, predpisi, zahtevano izobrazbo in pooblastili vrhovnega organa svoje cerkve oziroma druge verske skupnosti,

- veterinarji, ki opravljajo samostojno veterinarsko dejavnost izpolnjujejo pogoje iz 82., 94. in 95. člena zakona o veterinarski dejavnosti ter so člani Veterinarske zbornice Slovenije, imajo dovoljenje zbornice za opravljanje veterinarske dejavnosti in izpolnjujejo pogoje iz Pravilnika o odnosih v veterinarski službi,...),

- ki ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan 31. 3. 2020 znaša 50 eurov ali več in

- ki je na dan uveljavitve tega zakona pričel s postopkom prenehanja opravljanja samostojne dejavnosti skladno s področno zakonodajo, ki ureja prenehanje opravljanje katere koli samostojne dejavnosti.

K 11.b členu

Skladno z Zakonom o prispevkih za socialno varnost so samozaposleni zavezani k plačilu prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za obvezno starševsko varstvo, za zdravstveno zavarovanje in prispevek za zaposlovanje.

Zaradi gospodarske situacije, ki je nastala zaradi izbruha koronavirusa, imajo samozaposleni težavo s plačilom teh prispevkov. Zato se v zakonu predlaga, da bi se vsem upravičencem iz 11.a člena tega zakona neposredno na podlagi tega zakona odložilo plačilo prispevkov, ki zapadejo v plačilo v mesecu aprilu, maju in juniju 2020.

Upravičenec mora plačati celotno vrednost odloženih prispevkov, brez zamudnih obresti, najkasneje do 31.3.2022. Plačilo je možno v enkratnem znesku ali obročno.

Upravičencu za odlog ni potrebno oddati vloge, temveč mu pripada že po samem zakonu. Upravičenec lahko odlog izkoristi ali pa tudi ne.

K 11.c členu

Člen zaradi predvidenega zmanjšanja obsega prihodkov iz naslova odloženih prispevkov določa podlago za zagotavljanje likvidnostnih sredstev Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in s tem sredstva za izplačilo prejemkov, ki jih iz sistema izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

* * *

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih Predloga zakona ter jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo Dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila.

* * *

Za poročevalca Odbora na seji Državnega zbora je bil določen predsednik Odbora Vojko Starovič.

Sekretarka
Tina Premik, l.r.

Predsednik
Vojko Starovič, l.r.

DOPOLNJEN PREDLOG ZAKONA

**o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov,
nujni postopek, EPA 1070-VIII.**

**1. člen
(namen zakona)**

(1) S tem zakonom se z namenom ohranitve delovnih mest v zvezi s posledicami virusa SARS-CoV-2 (v nadaljnjem besedilu: virus) ureja delno povračilo izplačanih nadomestil plače delavkam oziroma delavcem (v nadaljnjem besedilu: delavec) pri delodajalcih, ki jim začasno ne morejo zagotavljati dela zaradi posledic virusa in izpolnjujejo pogoje iz tega zakona (v nadaljnjem besedilu: začasno čakanje na delo).

(2) S tem zakonom se ureja tudi povračilo nadomestil plače delavcem, ki zaradi odrejene karantene zaradi virusa v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni (v nadaljnjem besedilu: odrejena karantena), ne morejo opravljati dela.

(3) S tem zakonom se za upravičence iz 11. a člena tega zakona ureja tudi odlog plačila prispevkov za socialno varnost (v nadaljnjem besedilu: prispevki) kot ukrep za zmanjševanje negativnih posledic zaradi pojava virusa.

I.

UKR

EP DELNEGA POVRAČILA NADOMESTILA PLAČE

**2. člen
(upravičeni delodajalec)**

(1) Pravico do delnega povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju na delo lahko uveljavlja gospodarska družba, ustanovljena po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, zadruga ali fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ki:

- predloži opis poslovnega položaja zaradi posledic virusa,
- na podlagi opisa poslovnega položaja ugotovi, da zaradi poslovnih razlogov začasno ne more zagotavljati dela hkrati najmanj 30 % zaposlenih delavcev, in odloči o napotitvi delavcev na začasno čakanje na delo,
- predloži pisno izjavo, s katero se zaveže ohraniti delovna mesta delavcev na začasnem čakanju na delu najmanj šest mesecev po začetku začasnega čakanja na delo.

(2) Med zaposlene delavce iz druge alineje prejšnjega odstavka se ne všteta delavci v času odpovednega roka, ki jih ni dopustno napotiti na začasno čakanje na delo po tem zakonu.

(3) Za delodajalca, ki zaposluje le enega delavca, se šteje, da izpolnjuje pogoj

iz druge alineje prvega odstavka tega člena in lahko odloči o začasnem čakanju na delo delavca, če ugotovi, da iz poslovnih razlogov ne more zagotavljati dela za skupno najmanj 50 % delovnega časa delavca v posameznem koledarskem mesecu.

(4) Za delavce, vključene v ukrep iz prvega odstavka prejšnjega člena, velja neizpodbojna domneva, da pred napotitvijo in v času začasnega čakanja na delo po tem zakonu ni nastal razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga.

(5) Pred sprejetjem odločitve iz druge alineje prvega odstavka tega člena se mora delodajalec ne glede na zakon, ki ureja delovna razmerja posvetovati s sindikati pri delodajalcu, ali če sindikata pri delodajalcu ni, s svetom delavcev. Če pri delodajalcu ni sindikata niti sveta delavcev, mora delodajalec pred sprejetjem odločitve obvestiti delavce na pri delodajalcu običajen način.

(6) Pravice do delnega povračila izplačanih nadomestil plače iz prvega odstavka tega člena ne more uveljavljati delodajalec:

– dokler imajo delavci, napoteni na začasno čakanje na delo po tem zakonu, pri neenakomerni razporeditvi in začasni prerazporeditvi delovnega časa presežek ur v referenčnem obdobju v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, in kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti ter se presežek ur z ustrezno neenakomerno razporeditvijo in začasno prerazporeditvijo delovnega časa lahko izravna;

– ki ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan vloge znaša 50 evrov ali več (šteje se, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti iz te alineje tudi, če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje vloge);

– ki v zadnjih treh mesecih pred mesecem napotitve na začasno čakanje na delo ni redno izplačeval plač oziroma prispevkov za socialno varnost;

– če je nad njim uveden postopek insolventnosti po zakonu, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje.

(7) Ne glede na določbo prve alineje prejšnjega odstavka lahko pravico do delnega povračila izplačanih nadomestil plače uveljavlja delodajalec, ki iz objektivnega razloga na strani delavca presežka ur z ustrezno neenakomerno razporeditvijo in začasno prerazporeditvijo delovnega časa ne more izravnati.

(8) Pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavcem, ki zaradi odrejene karantene ne morejo opravljati dela, lahko uveljavlja delodajalec v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ki izjavi, da ne more organizirati dela na domu za delavce, ki jim je bila odrejena karantena.

(1) Delodajalec v skladu s prejšnjim členom napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo za največ tri mesece.

(2) Če je delavcu odrejena karantena, prejema nadomestilo plače iz tega razloga za obdobje, za katero je bila odrejena karantena.

4. člen (opis poslovnega položaja delodajalca)

Opis poslovnega položaja delodajalca iz prvega odstavka 2. člena tega zakona mora vsebovati:

- navedbo vzrokov za bistveno zmanjšanje obsega dela zaradi posledic virusa, zaradi česar je prišlo do prenehanja potreb po opravljanju določenega dela delavcev pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi (poslovni razlog v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja),
- podatek o številu delavcev, ki jim delodajalec zaradi poslovnih razlogov začasno ne more zagotavljati dela,
- oceno posloводства o možnostih ohranitve delovnih mest.

5. člen (pravice in obveznosti delavcev)

(1) Delavec, ki je napoten na začasno čakanje na delo in delodajalec zanj prejema delno povračilo izplačanega nadomestila plače, ohrani vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, razen tistih, ki so drugače urejene s tem zakonom.

(2) V skladu s tem zakonom ima delavec v času začasnega čakanja na delo:

- pravico do nadomestila plače v višini, kot je določena z zakonom, ki ureja delovna razmerja, za primer začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga;
- obveznost, da se na zahtevo delodajalca vrne na delo.

(3) Če je bila plača delavca znižana zaradi določitve krajšega polnega delovnega časa pri delodajalcu, se za določitev osnove za nadomestilo plače za čas začasnega čakanja na delo upošteva plača ali osnova za nadomestilo plače iz zadnjih treh mesecev pred določitvijo krajšega polnega delovnega časa.

(4) Če delavec v dogovoru z delodajalcem v času začasnega čakanja na delo izrabi pravico do letnega dopusta, ima za čas izrabe letnega dopusta pravico do nadomestila plače v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

(5) Delodajalec delavcu pisno odredi napotitev na začasno čakanje na delo v skladu z odločitvijo iz prvega odstavka 2. člena tega zakona. V pisnem

napotilu določi čas začasnega čakanja na delo, možnosti in način poziva delavcu, da se predčasno vrne na delo, ter višino nadomestila plače.

(6) Delavec, ki zaradi odrejene karantene ne more opravljati dela v skladu s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, delodajalec pa zanj ne more organizirati dela na domu, ima pravico do nadomestila plače v višini, določeni v prvi alineji drugega odstavka tega člena.

(7) Upravičenost do nadomestila plače iz prejšnjega odstavka traja najdlje do 30. septembra 2020.

6. člen

(delavci s pravicami iz socialnih zavarovanj)

(1) Če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo ali odrejeni karanteni upravičen do odsotnosti z dela ali med trajanjem začasnega čakanja na delo ali med odrejeno karanteno pridobi pravico do odsotnosti z dela na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu ter do ustreznega nadomestila plače ali plačila prispevkov, se nadomestilo plače iz prve alineje drugega odstavka ali šestega odstavka prejšnjega člena v tem času ne izplačuje.

(2) Če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo ali odrejeni karanteni ali med trajanjem začasnega čakanja na delo ali odrejeno karanteno uveljavil oziroma je upravičen do dela s krajšim delovnim časom in prejema delno nadomestilo na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali je upravičen do dela s krajšim delovnim časom na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu, se nadomestilo plače iz prve alineje drugega odstavka ali šestega odstavka prejšnjega člena v tem času izplačuje v sorazmernem delu, delavec pa zadrži pravico do prejemkov oziroma plačila prispevkov iz socialnih zavarovanj po navedenih predpisih, kot da bi delal.

7. člen

(uveljavljanje pravice delodajalca do povračila nadomestila plače)

(1) Delodajalec uveljavi pravico do delnega povračila izplačanih nadomestil plače z vlogo, ki jo vloži v elektronski ali pisni obliki pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) v osmih dneh od napotitve delavca na začasno čakanje na delo, vendar najpozneje do vključno 30. septembra 2020.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko pravico do delnega povračila nadomestila plače uveljavi delodajalec, ki je delavce na začasno čakanje na delo napotil pred uveljavitvijo tega zakona, če vloži vlogo iz prejšnjega odstavka v osmih dneh od uveljavitve tega zakona in izpolnjuje pogoje za uveljavitev pravice. V tem primeru se delno povračilo nadomestila plače izplačuje za čas začasnega čakanja na delo po uveljavitvi tega zakona.

(3) Vlogi iz prejšnjih odstavkov za delavca na začasnem čakanju na delo delodajalec priloži dokazila iz prvega odstavka 2. člena tega zakona.

(4) Vlogi iz prvega odstavka tega člena za delavca, ki zaradi odrejene karantene ne more opravljati dela v skladu s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, delodajalec pa zanj ne more organizirati dela na domu, delodajalec priloži kopijo odločbe ministra za zdravje in izjavo iz katere izhaja, da za delavca ni mogoče organizirati dela na domu.

(5) Zavod odloči o vlogi po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(6) Na podlagi odločbe o priznanju pravice do delnega povračila izplačanih nadomestil plače sklene zavod z delodajalcem pogodbo o delnem povračilu izplačanih nadomestil plače, v kateri se določijo medsebojna razmerja, obveznosti in odgovornosti.

(7) Pogodba o delnem povračilu izplačanih nadomestil plače mora zlasti vsebovati predmet, osnovo za izračun nadomestil plače, način izračuna delnega povračila nadomestil plače, višino delnega povračila nadomestil plače, vsebino zahtevkov za delno povračilo nadomestil plače in njihovih prilog, razloge za zavrnitev zahtevka za povračilo, rok za izplačilo, obdobje vračanja sredstev, spremljanje in poročanje, sankcije za kršitev pogodbe ter nadzor nad njenim izvajanjem.

(8) Določbe glede delnega povračila nadomestila plače iz tega člena se smiselno uporabljajo tudi za povračilo nadomestila plače zaradi odrejene karantene.

8. člen

(višina in izplačilo povračila izplačanih nadomestil plače)

(1) Višina delnega povračila izplačanih nadomestil plače s strani Republike Slovenije znaša 40 % nadomestila plače in je omejena z višino najvišjega zneska denarnega nadomestila za primer brezposelnosti, določenega v zakonu, ki ureja trg dela.

(2) Izplačana nadomestila plač delavcev, ki zaradi odrejene karantene ne morejo opravljati dela, Republika Slovenija povrne v celoti.

(3) Delno povračilo nadomestila plače za delavce, ki jih je delodajalec napotil na začasno čakanje na delo, in povračilo nadomestila plače zaradi odrejene karantene, razen za delavce, za katere plačilo nadomestila plače ne bremeni delodajalca, se delodajalcu izplačuje mesečno v sorazmernem deležu ali v celoti, in sicer zadnji dan meseca, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače po tem zakonu.

(4) Delodajalcu pripada delno povračilo nadomestil plače delavcev na začasnem čakanju na delo in nadomestilo zaradi odrejene karantene za dejansko mesečno oziroma tedensko obveznost, za praznične in druge dela proste dni, določene z zakonom.

(5) Zavod delodajalcu ne poravna obračunanih nadomestil plače, če jih ta ni izplačal delavcem, ki so bili do njih upravičeni.

9. člen

(obveznosti delodajalca)

(1) V obdobju prejemanja delnega povračila izplačanih nadomestil plače v skladu s prejšnjim členom mora delodajalec delavcem na začasnem čakanju na delo izplačevati nadomestila plače in poravnati prispevke za obvezna socialna zavarovanja.

(2) V obdobju iz prejšnjega odstavka delodajalec ne sme:

- začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi delavcem iz poslovnih razlogov,
- odrediti nadurnega dela, če to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju na delo.

(3) Če delodajalec delavca pozove, da se vrne na delo, ali ga na začasnem čakanju na delo nadomesti z drugim delavcem, o tem predhodno obvesti zavod.

(4) Če delodajalec ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena ali ne ohrani zaposlitve v skladu s tretjo alinejo prvega odstavka 2. člena tega zakona, mora prejeta sredstva v celoti vrniti.

(5) Če delodajalec ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, mora prejeta sredstva vrniti za delavca, v zvezi s katerim je bila ugotovljena nepravilnost.

(6) Delodajalec, ki prejema ali je prejemal sredstva po tem zakonu, mora prejeta sredstva vrniti v celoti, če začne postopke likvidacije po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, v obdobju:

- prejemanja sredstev in
- po prenehanju prejemanja sredstev, ki je enako obdobju prejemanja sredstev.

10. člen

(časovno uveljavljanje delnega povračila nadomestil plače delavcem)

(1) Delodajalec lahko pravico do delnega povračila nadomestil plače iz razloga čakanja na delo uveljavlja le enkrat in največ za tri zaporedne mesece.

(2) Upravičenost do delnega povračila nadomestil plače iz prejšnjega odstavka lahko traja najdlje do 30. septembra 2020.

11. člen
(zagotavljanje sredstev iz proračuna Republike Slovenije)

Sredstva za povračilo nadomestil plače se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

II. ODLOG PLAČILA PRISPEVKOV

11.a člen
(upravičenec)

(1) Do odloga plačila prispevkov je upravičena samozaposlena oseba, ki na dan uveljavitve tega zakona opravlja katerokoli pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost, ne glede na pravno organizacijsko obliko izvajanja dejavnosti, če je v obvezno zavarovanje vključena na podlagi opravljanja te dejavnosti in ne izpolnjuje pogojev za obvezno vključitev v obvezno zavarovanje tudi na kakšni drugi zavarovalni podlagi ter nima drugih zaposlenih (v nadaljevanju: upravičenec).

(2) Do odloga plačila prispevkov iz prejšnjega odstavka ni upravičen upravičenec:

- ki do datuma uveljavitve tega zakona ni izpolnil zahteve področne zakonodaje za opravljanje dejavnosti,
- ki ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan 31. 3. 2020 znaša 50 eurov ali več in
- ki je do dneva uveljavitve tega zakona pričel s postopkom prenehanja opravljanja dejavnosti.

11.b člen
(odlog plačila prispevkov)

(1) Upravičencu se neposredno na podlagi tega zakona odloži plačilo prispevkov, ki zapadejo v plačilo meseca aprila, maja in junija 2020.

(2) Naporavnane prispevke iz prejšnjega odstavka mora upravičenec poravnati najkasneje do 31.3.2022. Plačilo je možno v enkratnem znesku ali obročno, pri čemer v primeru plačila vseh prispevkov do 31.3.2022, na zneske odloženih prispevkov ne tečejo zamudne obresti.

11.c člen
(zagotavljanje sredstev Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije)

Republika Slovenija v skladu s 163. členom ZPIZ-2 zagotavlja likvidna sredstva za izplačilo pokojnin in drugih obveznosti ter za kritje morebitnega primanjkljaja med prihodki in odhodki v posameznem koledarskem letu iz državnega proračuna.

12. člen

(izvajanje nadzora nad dodelitvijo in izplačevanjem nadomestil plače ter izvajanjem pogodbe)

(1) Delodajalec, ki uveljavi povračilo nadomestil plač, mora zavodu omogočiti administrativni in finančni nadzor nad izpolnjevanjem pogodbenih obveznosti. V primeru nadzora na kraju samem mora zavodu omogočiti vpogled v računalniške programe, listine in postopke v zvezi z izvajanjem tega zakona.

(2) Za potrebe izplačevanja povračil nadomestil plače in izvajanja nadzora ima zavod pravico brezplačno pridobivati podatke o delavcih na začasnem čakanju na delo iz zbirk podatkov od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter Finančne uprave Republike Slovenije, in sicer:

- osebno ime,
- enotno matično številko občana,
- zavarovalno podlago ter
- podatke o izplačanih plačah in plačanih prispevkih za socialno varnost.

(3) Za namene izvajanja nadzora nad izpolnjevanjem pogodbenih obveznosti delodajalca ima zavod pravico tudi neposredno od delodajalca pridobivati dokazila in listine, iz katerih je razviden razlog prenehanja zaposlitve delavca v času uveljavljanja pravic po tem zakonu, na katerih mora delodajalec prekriži oziroma iz katerih mora izločiti tiste dele listin, ki niso nujni za ugotovitev razloga prenehanja zaposlitve in za vročitev takšne listine.

(4) Podatki, ki jih pridobi zavod na podlagi tega zakona, se ne smejo pošiljati tretjim osebam, hranijo pa se deset let po pridobitvi.

(5) Po preteku roka hrambe iz prejšnjega odstavka se podatki blokirajo in nadalje obravnavajo v skladu s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom.

(6) Po blokiranju iz prejšnjega odstavka se podatki iz četrtega odstavka tega člena hranijo 30 let.

13. člen

(inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za delo v skladu s predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor.

14. člen

(kazenske določbe)

1) Z globo od 3.000 do 20.000 eurov se kaznuje delodajalec, ki:

- izplača nadomestila plače v nasprotju s tem zakonom (prvi odstavek 9. člena),
- v šestih mesecih od začetka začasnega čakanja na delo delavcev začne postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi oziroma odpove pogodbo o zaposlitvi delavcem iz poslovnih razlogov ali v času prejemanja delnega povračila nadomestil plače delavcem odredi nadurno delo ali ne obvesti zavoda v primeru, da delavca pozove, da se vrne na delo, ali ga na začasnem čakanju na delo nadomesti z drugim delavcem v nasprotju s tem zakonom (tretja alineja prvega odstavka 2. člena, drugi in tretji odstavek 9. člena),
- ne omogoči administrativnega in finančnega nadzora zavoda (12. člen).

(2) Z globo od 1.500 do 8.000 eurov se kaznuje delodajalec, ki zaposluje deset ali manj delavcev, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 450 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 450 do 1.200 eurov se kaznuje delodajalec posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Za prekršek iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

a 15. člen

(1) Ne glede na določbo sedmega odstavka 148. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS in 81/19) se v letu 2020 pri neenakomerni razporeditvi ter začasni prerazporeditvi delovnega časa upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju, ki ne sme biti daljše od dvanajst mesecev.

(2) Za referenčno obdobje, v katerem se polni delovni čas pri neenakomerni razporeditvi ali začasni prerazporeditvi delovnega časa kot povprečni delovni obveznosti v obdobju dvanajstih mesecev izravna, se šteje koledarsko leto 2020.

15. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.